

[Aksel Larsen.]

kommer med paa disse Institutioner, i høj Grad skyder over Maalet. Paa den anden Side tror jeg alligevel ikke, at man gør det saa godt, som man burde og kunde gøre det. Jeg tror, det vilde være hensigtsmæssigt, om Staten, naar den vil gribe ind i erhvervsøkonomiske Spørgsmaal, benyttede en anden Praksis end den, der benyttes.

Jeg er ikke i Detailler bekendt med, efter hvilke Regler man ansætter Folk i Varedirektoratet, og hvem man antager, men det ved jeg, at hvis man fra Statens Side skal give sig til at regulere hele Danmarks Udenrigshandel og gribe ind i Produktionen og organisere Fordelingen, kan det ikke nytte noget, at man har Folk, som ikke i enhver Henseende, ogsaa med Hensyn til faglig Uddannelse og erhvervstekniske Erfaringer, staar paa Højde med det private Erhvervs bedste Folk. Jeg ved meget vel, at man saa vil sige, at det er meget vanskeligt at faa saadanne Folk, fordi de tjener mere i de private Erhverv, og derfor vil de ikke ind i Varedirektoratet, men saa maa man efter min Mening ændre sin Praksis paa det Omraade, for det kan ikke være saadan, at det, man kalder de private Erhverv, har bedre og dygtigere Folk; saa er det jo ikke altid, det gaar saa godt med den nødvendige Regulering.

Jeg tror i øvrigt ogsaa, at det maaske rent finansielt kunde være fordelagtigt at anlægge den anden Praksis, jeg her har antydnet — og som jeg ikke kan udtale mig udførligt om —, fordi det kunde være, at man kunde faa det hele lagt noget mere praktisk og saadan mere handy til Rette, hvis man havde de rigtige Fagfolk. Men Betingelsen maatte naturligvis være, at man fuldkommen løste disse Folk fra enhver Forbindelse med den private Kapitalisme og sagde: Nu skal de staa udelukkende i Statens, i Samfundets Tjeneste.

Jeg finder, at den Praksis, man nu anvender, er en Blanding af godt og ondt og maaske mest ondt, for det er jo saadan ved alle mulige Ordninger, at saa snart der skal udspekuleres noget nyt, forhandler man med det, man kalder Erhvervene, og det er egentlig dem, der skal reguleres. Følgen af, at man bruger den Praksis, har vi set i mange Tilfælde, men vi har ogsaa set den i Tilfældet med Oksekødet. Det er fremhævet med afskrækkende Tydelighed i den Del af Handelsministerens Tale, der beskæftigede sig med den oppgivne Kødrationering, hvori han henviste til, at Slagterne og ligesindede Folk fraraadede det, og sagde, at derfor havde man opgivet den. Jeg mener ikke, det er den

rigtige Maade, jeg mener, at Staten selv skal raade over den fornødne Fagkundskab for at kunne gøre det paa bedst mulig Maade af Hensyn til hele Folket, og hvis jeg skal udtrykke mig mere tydeligt og vulgært, saa har jeg maaske ogsaa Lov til at sige, at det var vel ikke af Vejen, om der sad nogle Folk i Varedirektoratet og lignende Instanser, som kendte alle Tyvestregerne.

Men dette er nogle Bemærkninger om selve Lovforslaget, og jeg tror det kan være tilstrækkeligt. Vi faar jo Lejlighed til i øvrigt at overveje Forslaget i et Udvalg, men jeg haaber rigtignok ogsaa efter den Fremsettelsestale, vi har faaet, at vi faar Lejlighed til at tale om de andre Ting i Udvalget.

Det, der er karakteristisk og noget paa-faldende, er dette, at Danmark nu to Aar efter, at Krigen for saa vidt er endt for Danmarks Vedkommende, gaar ind i det store Spareaar, og at man ikke er gaaet ind i det med det samme. Der er gaaet et Aar eller halvandet, hvori man ikke har tænkt at spare i nogen Henseende, i hvert Fald ikke hvad Udenrigshandel og den Slags angaar, og nu kommer man pludselig og siger, at nu er Landet stedt i Vaade, og derfor skal Befolkningen spænde Livremmen ind.

For ikke at blive misforstaaet vil jeg sige, at det er min Opfattelse, at hvis Besparelser og hvis Eksportoffensiv og hvis Indskrænkninger hjemme er nødvendige, saa tror jeg ikke, at det danske Folk vil have noget imod det, saa tror jeg, det vil være med til det, men saa maa det ganske vist ogsaa have en virkelig Overbevisning om, dels at det er nødvendigt, dels at det vil blive gjort paa rette Maade, og dels at Aarsagerne til, at man er kommet i den Situation, man er kommet i, ikke for saa vidt er selvforskyldte, som de skyldes en Regerings Handlemaade. Hvis dette sidste er Tilfældet, saa kan man ikke bebrejde Folket, at det siger: Vi kan nu ikke have Tillid til en Spareplan, der gennemføres af den Regering, der har faaet os ud i Uføret.

Hvad er Aarsagen til, at man kommer med denne Spareplan og siger, at Livremmen skal spændes ind? Hvad er Aarsagen til, at man fra Venstres Side slaar den kolossale Kolbøtte fra Valgagitationen i 1945 og fra det første Aars Regeringspraksis til den nuværende Tale om, at nu skal vi spare, og nu skal vi have flere Restriktioner og flere Indskrænkninger og mere Statskontrol med Udenrigshandelen, end vi maaske nogen Sinde har haft i dette Land? Hvad er Aarsagen til, at den højtærede Handelsminister kun for faa Maaneder siden i Radiofoniens Mikrofon holdt en Tale til de undrende